

PAŠIJE PODLE MATOUŠE

Český ekumenický překlad

EVANGELISTA

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle sepsání Matoušova.
Když Ježíš dokončil všechna tato slova, řekl svým učedníkům:

JEŽÍŠ

Víte, že za dva dny jsou velikonoce, a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován.

EVANGELISTA

Tehdy se sešli velekněží a starší lidu ve dvoře velekněze, který se jmenoval Kaifáš, a uradili se, že se Ježíš zmocní lstí a že ho zabijí. Říkali:

ZÁSTUP

Jen ne při svátečním shromáždění, aby se lid nebouřil.

EVANGELISTA

Když byl Ježíš v Betanii v domě Šimona Malomocného, přišla za ním žena, která měla alabastrovou nádobku drahocenného oleje, a vylila ji na jeho hlavu, jak seděl u stolu. Když to viděli učedníci, hněvali se:

ZÁSTUP

Nač taková ztráta? Mohlo se to prodat za mnoho peněz a ty dát chudým!

EVANGELISTA

Ježíš to zpozoroval a řekl jim:

JEŽÍŠ

Proč trápíte tu ženu? Vykonala dobrý skutek. Vždyť chudé máte stále kolem sebe, mne však nemáte stále. Když vylila ten olej na mé tělo, učinila to k mému pohřbu. Amen, pravím vám, všude, po celém světě, kde bude kázáno toto evangelium, bude se mluvit na její památku o tom, co ona učinila.

EVANGELISTA

Tehdy šel jeden z dvanácti, jménem Jidáš Iškariotský, k velekněžím a řekl:

JIDÁŠ

Co mi dáte? Já vám ho zradím.

EVANGELISTA

Oni mu určili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. Prvního dne o svátcích nekvašených chlebů přišli učedníci za Ježíšem a řekli:

ZÁSTUP

Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?

EVANGELISTA

On je poslal do města k jistému člověku, aby mu řekli: "Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko, u tebe budu jíst se svými učedníky velikonočního beránka." Učedníci učinili, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka.

EVANGELISTA(Continued)

Navečer usedl s Dvanácti ke stolu, a když jedli, řekl jim:

JEŽÍŠ

Amen, pravím vám, že jeden z vás mne zradí.

EVANGELISTA

Velice je to zarmoutilo a začali se ho jeden po druhém ptát:

ZÁSTUP

Snad to nejsem já, Pane?

EVANGELISTA

On odpověděl:

JEŽÍŠ

Kdo se mnou omočil ruku v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno; ale běda tomu, který Syna člověka zrazuje. Pro toho by bylo lépe, kdyby se byl vůbec nenarodil!

EVANGELISTA

Na to řekl Jidáš, který ho zrazoval:

JIDÁŠ

Jsem to snad já, Mistře?

EVANGELISTA

Řekl mu:

JEŽÍŠ

Ty sám jsi to řekl.

EVANGELISTA

Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával učedníkům se slovy:

JEŽÍŠ

Vezměte, jezte, toto jest mé tělo.

EVANGELISTA

Pak vzal i kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy:

JEŽÍŠ

Pijte z něho všichni. Neboť toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.

Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce.

EVANGELISTA

Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu.

Tu jim Ježíš řekl:

JEŽÍŠ

Vy všichni ode mne této noci odpadnete, neboť jest psáno: 'Budu bít pastýře a rozprchnou se ovce stáda.' Po svém vzkříšení však vás předejdu do Galileje.

EVANGELISTA

Na to mu řekl Petr:

PETR

Kdyby všichni od tebe odpadli, já nikdy ne!

EVANGELISTA

Ježíš mu odpověděl:

JEŽÍŠ

Amen, pravím ti, že ještě této noci, dřív než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.

EVANGELISTA

Petr prohlásil:

PETR

I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě.

EVANGELISTA

Podobně mluvili všichni učedníci.

Tu s nimi Ježíš přišel na místo zvané Getsemane a řekl učedníkům:

JEŽÍŠ

Počkejte zatím zde, já půjdu dál, abych se modlil.

EVANGELISTA

Vzal s sebou Petra a oba syny Zebedeovy; tu na něho padl zármutek a úzkost. Tehdy jim řekl:

JEŽÍŠ

Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte se mnou!

EVANGELISTA

Poodešel od nich, padl tváří k zemi a modlil se:

JEŽÍŠ

Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.

EVANGELISTA

Potom přišel k učedníkům a zastihl je v spánku. Řekl Petrovi:

JEŽÍŠ

To jste nemohli jedinou hodinu bdít se mnou? Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Váš duch je odhodlán, ale tělo slabé.

EVANGELISTA

Odešel podruhé a modlil se:

JEŽÍŠ

Otče můj, není-li možné, aby mne tento kalich minul, a musím-li jej pít, staň se tvá vůle.

EVANGELISTA

A když se vrátil, zastihl je opět spící; nemohli oči udržet. Nechal je, zase odešel a potřetí se modlil stejnými slovy. Potom přišel k učedníkům a řekl jim:

JEŽÍŠ

Ještě spíte a odpočíváte? Hle, přiblížila se hodina, a Syn člověka je vydáván do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě zrazuje!

EVANGELISTA

Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z dvanácti. Velekněží a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi.

Jeho zrádce s nimi domluvil znamení:

JIDÁŠ

Koho políbím, ten to je; toho zatkněte.

EVANGELISTA

A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl:

JIDÁŠ

Buď zdrav, Mistře!

EVANGELISTA

a políbil ho.

Ježíš mu odpověděl:

JEŽÍŠ

Příteli, konej svůj úkol!

EVANGELISTA

Tu přistoupili k Ježíšovi, vztáhli na něho ruce a zmocnili se ho.

Jeden z těch, kdo byli s ním, sáhl po meči, napadl veleknězova sluhu a uťal mu ucho. Ježíš mu řekl:

JEŽÍŠ

Vrať svůj meč na jeho místo; všichni, kdo se chápou meče, mečem zajdou. Či myslíš, že bych nemohl poprosit svého Otce, a poslal by mi ihned víc než dvanáct legií andělů? Ale jak by se potom splnila Písma, že to tak musí být?

EVANGELISTA

V té hodině řekl Ježíš zástupům:

JEŽÍŠ

Vyšli jste na mne jako na povstalce s meči a holemi, abyste mě zajali. Denně jsem sedával v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mne. Toto všechno se však stalo, aby se splnilo, co psali proroci.

EVANGELISTA

A tu ho všichni učedníci opustili a utekli.

EVANGELISTA

Ti, kteří Ježíše zatkli, odvedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili zákoníci a starší. Petr šel za ním zpovzdálí až do veleknězova dvora; vstoupil dovnitř a posadil se mezi sluhy, aby viděl konec. Veleknězi a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti. Ale nenalezli, ačkoli předstupovalo mnoho křivých svědků. Konečně přišli dva a vypovídali:

ZÁSTUP

On řekl: Mohu zbořit chrám a ve třech dnech jej vystavět.

EVANGELISTA

Tu velekněz vstal a řekl mu:

VELEKNĚZ

Nic neodpovídáš na to, co tihle proti tobě svědčí?

EVANGELISTA

Ale Ježíš mlčel. A velekněz mu řekl:

VELEKNĚZ

Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!

EVANGELISTA

Ježíš odpověděl:

JEŽÍŠ

Ty sám jsi to řekl. Ale pravím vám, od nynějška uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.

EVANGELISTA

Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl:

VELEKNĚZ

Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Hle, teď jste slyšeli rouhání! Co o tom soudíte?

EVANGELISTA

Jejich výrok zněl:

ZÁSTUP

Je hoden smrti.

EVANGELISTA

Pak mu plivali do obličeje, bili ho po hlavě, někteří ho tloukli do tváře a říkali:

ZÁSTUP

Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil!

EVANGELISTA

Petr seděl venku v nádvoří. Tu k němu přistoupila jedna služka a řekla:

SLUŽKA 1.

I ty jsi byl s tím Galilejským Ježíšem!

EVANGELISTA

A on přede všemi zapřel:

PETR

Nevím, co mluvíš.

EVANGELISTA

Vyšel k bráně, ale uviděla ho jiná a řekla těm, kdo tam byli:

SLUŽKA 2.

Tenhle byl s tím Nazaretským Ježíšem.

EVANGELISTA

On znovu zapřel s přísahou:

PETR

Neznám toho člověka.

EVANGELISTA

Ale zakrátko přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi:

ZÁSTUP

Jistě i ty jsi jeden z nich, vždyť i tvé nářečí tě prozrazuje!

EVANGELISTA

Tu se začal zaklínat a zapřísahat:

PETR

Neznám toho člověka.

EVANGELISTA

V tom zakokřhal kohout.

Tu se Petr rozpomněl na slova, která mu Ježíš řekl: 'Dříve než kohout zakokřhá, třikrát mě zapřeš.' Vyšel ven a hořce se rozplakal.

EVANGELISTA

Když bylo ráno, uradili se všichni velekněží a starší lidu proti Ježíšovi, že ho připraví o život. Spoutali ho, odvedli a vydali vladaři Pilátovi.

EVANGELISTA(Continued)

Když Jidáš, který ho zradil, viděl, že Ježíše odsoudili, pocítil výčitky, vrátil třicet stříbrných velekněžím a starším a řekl:

JIDÁŠ

Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!

EVANGELISTA

Ale oni mu odpověděli:

ZÁSTUP

Co je nám po tom? To je tvoje věc!

EVANGELISTA

A on odhodil peníze v chrámě a utekl; šel a oběsil se. Velekněží sebrali peníze a řekli:

ZÁSTUP

Není dovoleno dát je do chrámové pokladny, je to odměna za krev.

EVANGELISTA

Uradili se tedy a koupili za ně pole hrncířovo k pohřbívání cizinců. Proto se to pole jmenuje 'Pole krve' až dodnes. Tak se splnilo, co je řečeno ústy proroka Jeremiáše: 'Vzali třicet stříbrných, cenu člověka, na kterou ho ocenili synové Izraele; a dali ji za pole hrncířovo, jak jim přikázal Hospodin.'

A Ježíš byl postaven před vladaře. Vladař mu položil otázku:

PILÁT

Ty jsi král Židů?

EVANGELISTA

Ježíš odpověděl:

JEŽÍŠ

Ty sám to říkáš.

EVANGELISTA

Na žaloby velekněží a starších nic neodpovídal. Tu mu řekl Pilát:

PILÁT

Neslyšíš, co všechno proti tobě svědčí?

EVANGELISTA

On mu však neodpověděl ani na jedinou věc, takže se vladař velice divil. O svátcích měl vladař ve zvyku propouštět zástupu jednoho vězně, kterého si přáli. Tehdy tam měli pověstného vězně jménem Barabáš. Když se zástupy shromáždily, řekl jim Pilát:

PILÁT

Koho vám mám propustit, Barabáše, nebo Ježíše zvaného Mesiáš?

EVANGELISTA

Věděl totiž, že mu ho vydali ze zášti.

Když seděl na soudné stoličce, poslala k němu jeho žena se vzkazem: "Nezačínej si nic s tím spravedlivým! Dnes mě kvůli němu pronásledovaly zlé sny." Velekněží a starší však přiměli zástup, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše zahubili. Vladař jim řekl:

PILÁT

Koho vám z těch dvou mám propustit?

EVANGELISTA

Oni volali:

ZÁSTUP

Barabáše!

EVANGELISTA

Pilát jim řekl:

PILÁT

Co tedy mám učinit s Ježíšem zvaným Mesiáš?

EVANGELISTA

Všichni volali:

ZÁSTUP

Ukřižovat!

EVANGELISTA

Namítl jim:

PILÁT

Čeho se vlastně dopustil?

EVANGELISTA

Ale oni ještě více křičeli:

ZÁSTUP

Ukřižovat!

EVANGELISTA

Když pak Pilát viděl, že nic nepořídí, ale že pozdvižení je čím dál větší, omyl si ruce před očima zástupu a pravil:

PILÁT

Já nejsem vinen krví tohoto člověka; je to vaše věc.

EVANGELISTA

A všechen lid mu odpověděl:

ZÁSTUP

Krev jeho na nás a naše děti!

EVANGELISTA

Tu jim propustil Barabáše, Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vladařovi vojáci dovedli Ježíše do místodržitelství a svolali na něj celou setninu. Svlékli ho a oblékli mu nachový plášť, upletli korunu z trní a posadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali hůl, klekali před ním a posmívali se mu:

ZÁSTUP

Buď zdrav, židovský králi!

EVANGELISTA

Plivali na něj, brali tu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. A odvedli ho k ukřižování. Cestou potkali jednoho člověka z Kyrény, jménem Šimona; toho přinutili, aby nesl jeho kříž. Když přišli na místo zvané Golgota, to znamená 'Lebka', dali mu napít vína smíchaného se žlučí; ale když je okusil, nechtěl pít. Ukřižovali ho a losem si rozdělili jeho šaty; pak tam stáli a střežili ho. Nad hlavu mu dali nápis o provinění: "To je Ježíš, král Židů." S ním byli ukřižováni dva povstalci, jeden po pravici a druhý po levici. Kolemjdoucí ho uráželi; potřásali hlavou a říkali:

ZÁSTUP

Když chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej znovu postavit, zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!

EVANGELISTA

Podobně se mu posmívali i velekněží spolu se zákoníky a staršími. Říkali:

ZÁSTUP

Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský - ať nyní sestoupí s kříže a uvěříme v něho! Spolehl se na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: 'Jsem Boží Syn!'

EVANGELISTA

Stejně ho tupili i povstalci spolu s ním ukřižovaní. V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin. Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem:

JEŽÍŠ

Eli, Eli, lama sabachtani?

EVANGELISTA

to jest:

JEŽÍŠ

Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?

EVANGELISTA

Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo tu stáli:

ZÁSTUP

On volá Eliáše.

EVANGELISTA

Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nabodl na tyč a dával mu pít. Ostatní však říkali:

ZÁSTUP

Nech ho, ať uvidíme, jestli přijde Eliáš a zachrání ho!

EVANGELISTA

Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skončil.

A hle, chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena; vyšli z hrobů a po jeho vzkříšení vstoupili do svatého města a mnohým se zjevili. Setník a ti, kdo s ním střežili Ježíše, když viděli zemětřesení a všechno, co se dalo, velmi se zděsili a řekli:

ZÁSTUP

On byl opravdu Boží Syn!

EVANGELISTA

Zpovzdálí přihlíželo mnoho žen, které provázely Ježíše z Galileje, aby se o něj staraly; mezi nimi Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova i Josefova, a matka synů Zebedeových.

Když nastal večer, přišel zámožný člověk z Arimatie, jménem Josef, který také patřil k Ježíšovým učedníkům. Ten přišel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo. Pilát přikázal, aby mu je dali. Josef tělo přijal, zavinul je do čistého plátna a položil je do svého nového hrobu, který měl vytesaný ve skále; ke vchodu hrobu přivalil veliký kámen a odešel.

EVANGELISTA

Byla tam Marie z Magdaly a jiná Marie, které seděly naproti hrobu. Nazítří, po pátku, shromáždili se velekněží a farizeové u Piláta a řekli:

ZÁSTUP

Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník řekl ještě za svého života: 'Po třech dnech budu vzkříšen.' Dej proto rozkaz, ať je po tři dny hlídán jeho hrob, aby nepřišli jeho učedníci, neukradli ho a neřekli lidu, že byl vzkříšen z mrtvých; to by pak byl poslední podvod horší než první.

EVANGELISTA

Pilát jim odpověděl:

PILÁT

Zde máte stráž, dejte hrob hlídat, jak uznáte za dobré.

EVANGELISTA

Oni odešli, zapečetili kámen a postavili k hrobu stráž.

THE END